

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Styret i SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS
Postboks 243 Sentrum
4002 STAVANGER

Vår referanse
24/5648
Deres referanse

04.03.2025

Tilsynsrapport

1 Innledning

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn 29. august 2024 med Sparebank 1 Næringskreditt AS (heretter omtalt "foretaket" eller "Næringskreditt"). Tilsynet ble gjennomført som ledd i Finanstilsynets ordinære virksomhet og hadde som formål å vurdere foretakets styring og kontroll samt eksponeringer når det gjelder likviditets- og finansieringsrisiko. Denne tilsynsrapporten bygger på Finanstilsynets foreløpige rapport av 29. desember 2024 og styrets svarbrev av 10. februar i år.

2 Finanstilsynets oppsummering

Finanstilsynet mener at rapporter til styret får større informasjonsverdi dersom de inneholder grafer (eller tabeller) som viser indikatorers utviklingen over tid.

Finanstilsynet mener foretaket bør utforme mer differensierte scenarier for likviditetsstresstestene, og at stresstestenes forutsetninger burde begrunnes og beskrives mer utfyllende. Videre mener Finanstilsynet at foretaket bør gjennomføre reverserte stresstester for å belyse hvor store tilbakeslag foretaket faktisk kan tåle.

3 Finanstilsynets merknader

3.1 Likviditetsbuffer

Norske finansforetak skal etterleve kravet til likviditetsreserve, LCR, jf. CRR/CRD-forskriften § 2 andre ledd nr. 2 og CRR/CRD-forskriften § 11. Videre skal OMF-foretak ha en likviditetsbuffer i sikkerhetsmassen som dekker kumulerte netto utbetalinger de neste 180 dager, jf. finansforetaksloven § 11-12 (3). Kvalitetskravene til likviditetsbufferen i sikkerhetsmassen framgår av finansforetaksforskriften § 11-2. For OMF-foretak som Sparebank 1 Næringskreditt gjelder også et krav til overpantsettelse på minimum 5 prosent, jf. finansforetaksforskriften § 11-7.

I foreløpig tilsynsrapport viste Finanstilsynet til foretakets interne mål for å sikre tilstrekkelig store likvide reserver i sikkerhetsmassen for henholdsvis fem og seks måneders likviditetsdekning. Videre ble det notert at for interne formål settes kravet til seks måneder (180-dager) uten å ta hensyn til muligheten for utsettelse av forfall ("soft-bullet"), jf. finansforetaksforskriften § 11-8. Finanstilsynet påpekte at foretaket slik sett har en strengere intern ramme for likviditetsporteføljens størrelse enn hva det regulatoriske kravet er, jf. finansforetaksloven § 11-12. Fordi styret har gitt administrerende direktør fullmakt til å avvike fra den interne rammen, mente Finanstilsynet at styret også bør motta status for likviditetsreservens størrelse målt mot det regulatoriske kravet.

Finanstilsynet noterer styrets svar om at informasjonen i de periodiske rapportene til styret etter det stedlige tilsynet har blitt utvidet og nå inneholder tidsserier som viser utviklingen i likviditetsdekningen.

Når det gjelder sammensetningen av foretakets LCR, viste Finanstilsynet i foreløpig rapport til diversifiseringshensynet som følger av CRR/CRD-forskriften § 2 andre ledd nr. 2, jf. kommisjonsforordning EU 2015/61 artikkel 8(1). I henhold til kommisjonsforordningen, kan OMF maksimalt utgjøre 70 prosent av de samlede likvide eiendelene i LCR. Finanstilsynet anbefaler¹ at OMF basert på norske eiendomsutlån i sikkerhetsmassen, maksimalt utgjør 50 prosent av de samlede likvide eiendelene i LCR. Videre anbefales det at likviditetsreserven består av OMF med god geografisk spredning av sikkerhetene i sikkerhetsmassen og OMF fra flere utstedere.

Styret skriver i sitt svar at det foretaket kaller likviditetsreserven holdes på et høyt nivå. Styret skriver videre at selv om OMF sikret med eiendomsverdier i Norge ("norske OMF") utgjør en betydelig andel av foretakets likviditetsreserve, følger det av foretakets rammer og retningslinjer at "Alle forutsigbare likviditetsbehov som oppstår innen 30 dager skal være dekket av bankinnskudd eller aktiva definert under Nivå 1". Finanstilsynet viser til at foretakets bankinnskudd ikke kan inngå som likvide eiendeler i LCR. For å sikre en tilstrekkelig diversifisert og likvid buffer til å dekke LCR-kravet², bør andelen "norske OMF" i denne sammenhengen begrenses til 50 prosent.

Styret viser til at foretakets likviditetsreserve må være en del større enn hva kravet til LCR tilsier, for å dekke utgående kontantstrømmer neste 180 dager, jf. 180-dagers-kravet. Finanstilsynet bekrefter at det ikke gjelder krav eller anbefalinger med hensyn til andelen OMF for den delen av porteføljen som skal dekke kontraktuelle, netto utbetalinger i perioden 30 til 180 dager, men understreker at midlene skal være likvide, jf. finansforetaksforskriften § 11-2.

3.2 Finansiering

Norske finansforetak skal til enhver tid etterleve minstekrav på 100 prosent for indikatoren for stabil finansiering, NSFR, jf. CRR/CRD IV-forskriften § 2 første ledd bokstav g som gjennomfører forordning 2019/878. Finanstilsynet noterer at Næringskreditt har rapportert verdier for NSFR over minstekravet siden det ble gjort gjeldene i juni 2022.

Finanstilsynet viste i foreløpig rapport til at foretaket har etablert et "Green Bond Framework", og understreket at foretaket bør arbeide videre for å danne grunnlag for "grønne" OMF-utstedelser. Videre ble det vist til at foretaket bør vektlegge en slik profil i verdipapirporteføljen.

Finanstilsynet noterer at styret er enig i dette, men at foretaket foreløpig har relativt få utlån i sikkerhetsmassen som kvalifiserer som grønne i henhold til EU-taksonomien. Styret viser også til at det er eierbankene enkeltvis som beslutter om flere utlån med pant i "grønn" næringsseiendom skal overføres til foretaket. Finanstilsynet tar til etterretning at dette gjør det utfordrende å etablere og opprettholde et stabilt nivå av grønne utlån for utstedelse av grønne OMF.

3.3 Oppdatering av styringsdokumenter

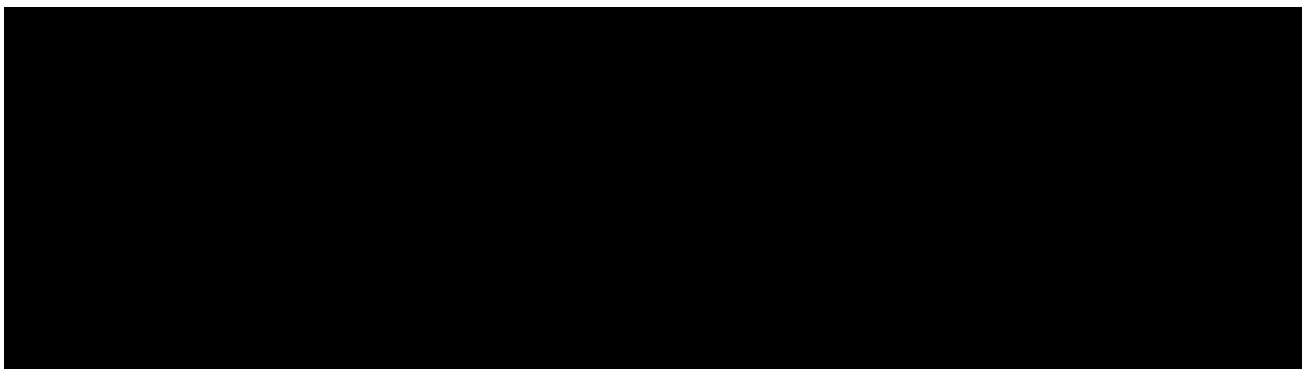
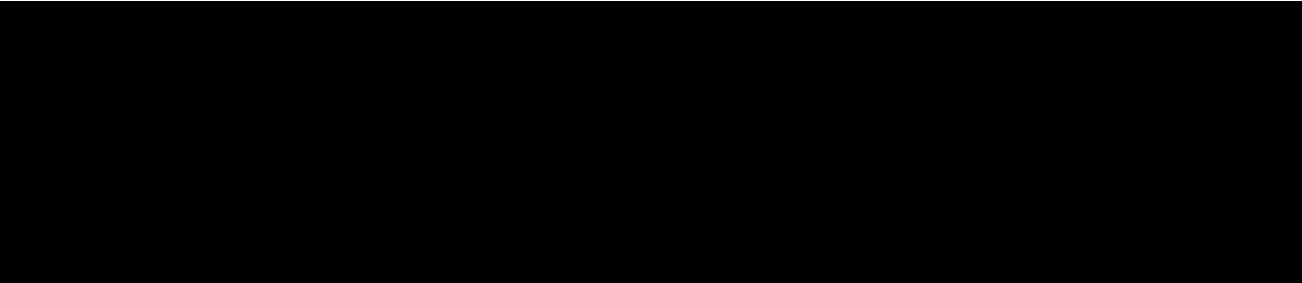
Finanstilsynet tok i foreløpig tilsynsrapport opp noen forbedringspunkter i foretakets styringsdokumenter. Finanstilsynet noterer fra styrets svar at styringsdokumentene vil bli gjennomgått, men også at styret vurderer dokumentene i hovedsak som tilstrekkelig tydelige og logiske.

¹ Det vises til Finanstilsynets Q&A for LCR; likvide eiendeler: <https://www.finanstilsynet.no/rapportering/fellesrapporteringer/likviditet-lcr-nsfr-alm/qa-rapportering-av-likviditetsreserven-lcr/>

² Det vil si verdipapirer som har en samlet verdi som er minst like stor som foretakets netto utbetalinger under stress de neste 30 dager.

3.4 Beredskap for likviditet

Finanstilsynet anbefalte i foreløpig tilsynsrapport at tidsbruk for gjennomføring av Næringskredits beredskapstiltak inkluderes i neste oppdatering av beredskapsplanen. Finanstilsynet noterer seg styrets svar om at der det mangler, vil estimert tidsbruk for gjennomføring av tiltakene tas inn ved neste oppdatering av beredskapsplanen.

3.5 Innsikt i kredittrisikoen i utlånsporteføljen

Finanstilsynet viste i foreløpig tilsynsrapport til foretakets Policy for risiko- og kapitalstyring og compliance der det framgår at Næringskreditt ikke foretar kredittarbeidet selv, men baserer seg på det som utføres av eierbankene.

Finanstilsynet noterer fra styrets svar at all kundeføring dermed tilligger innvilgende bank, men at siden Næringskreditt eier alle utlånene, er foretaket den relevante beslutningstaker når det gjelder endringer som påvirker risikoen på utlånene. Det framgår av styrets svar at innvilgende bank må spørre Næringskreditt om tillatelse til å gjøre endringer i lånebetingelsene, og Næringskreditt har en policy som sier hva som skal legges til grunn for beslutningene.

3.6 Foretakets stresstest likviditet

I henhold til CRR/CRD-forskriften § 16 skal finansforetak regelmessig gjennomføre stresstester som er relevante for virksomheten. Beste praksis for foretakene er kvartalsvis gjennomføring og rapportering av likviditetsstresstesten(e).

I foreløpig tilsynsrapport skrev Finanstilsynet at foretakets forskjellige stress-scenarier resulterer i nær likt finansieringsbehov. Finanstilsynet viste derfor til at styret burde vurdere om scenarioene er for like og dessuten for lite tilpasset Næringskredits utfordringer. Finanstilsynet mente som følge av dette at foretaket burde utforme mer differensierte scenarier, og at stresstestenes forutsetninger, som valg av 2018 som referanseår, burde begrunnes og beskrives mer utfyllende.

³ Den eierbank som har overført lånet med pant i næringseiendom til Næringskreditt.

Finanstilsynet stilte spørsmål ved forutsetningene i scenarioene for henholdsvis foretaksspesifikt stress og markedsstress, da foretaksspesifikt stress gir større og verre utslag for likviditetsreservens verdi enn under et markedsstress.

Finanstilsynet viste i foreløpig tilsynsrapport til at de ulike stress-scenariene ikke tar for seg en eventuell negativ utvikling i næringseiendomsmarkedet, selv om det bare er denne type eiendommer i foretakets sikkerhetsmasse. Finanstilsynet mente at scenarier med kriser i næringseiendomsmarkedet bør inkluderes for å gi et mer helhetlig bilde av foretaket i stress.

Finanstilsynet observerte at foretaket i stresstestene legger til grunn at eierbanker får problemer før Næringskreditt rammes. Finanstilsynet anså det som en for snever forutsetning.

Finanstilsynet tok også opp i foreløpig tilsynsrapport at foretakets stresstester bør inneholde et reversert scenario for å teste hvor store tilbakeslag foretaket faktisk kan tåle. For Næringskreditt vil dette typisk være store prisfall på næringseiendom og betydelig økt mislighold.

Finanstilsynet noterer fra styrets svarbrev at disse kommentarene tas til etterretning og vil bli innarbeidet i foretakets neste stresstest. Finanstilsynet legger til grunn at dette vil framgå av Sparebank 1 Næringskreditts framtidige ILAAP og de kvartalsvise risikorapportene til styret.

Vi ber foretaket sende kopi av dette brevet til revisor.

For Finanstilsynet

May Camilla Bruun-Kallum
seksjonsleder

Ove Holstangen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.